

Handläggare
Carolina Morales
Telefon: 08-50825146**Till**
Kommunstyrelsen

Remiss av Slutbetänkandet Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99)

Kontorsutlåtande med hänvisning till kort remisstid

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/1235

Förvaltningens beslut

Socialförvaltningens kontorslåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har till socialnämnden skickat en remiss av Slutbetänkandet – Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99).

Utredningen har haft i uppdrag att:

- Föreslå åtgärder för att öka antalet personer med permanent uppehållstillstånd (PUT) som ansöker om svenskt medborgarskap.
- Undersöka om PUT kan omvandlas till tidsbegränsade uppehållstillstånd (TUT), och hur detta kan genomföras.
- Lämna nödvändiga lagförslag.

Syftet är att motivera fler att bli svenska medborgare. Detta föreslås ske genom att PUT omvandlas till TUT, vilket i förlängningen ska leda till medborgarskap, återvändande eller återvandring. En ny särskild lag föreslås som omfattar alla personer med permanent uppehållstillstånd (PUT).

Förslaget innebär en skärpning av migrationspolitiken, och förvaltningen anser att det riskerar att medföra negativa konsekvenser för både rättssäkerheten och möjligheten till långsiktig och hållbar integration. Förvaltningen anser att effekterna för barn och familjer är särskilt oroande då återkallelse av PUT kan leda till splittring av familjer eller utvisning, även för barn som har växt upp i Sverige och har alla sina nätverk här. Detta riskerar att stå i strid med principen om barnets bästa enligt barnkonventionen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialnämnden skickat en remiss av Slutbetänkandet – Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99). Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, Skärholmens stadsdelsnämnd och Norra innerstadens stadsdelsnämnd.

Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 28 oktober 2025.

Ärendet

Utredningen har haft i uppdrag att:

- Föreslå åtgärder för att öka antalet personer med permanent uppehållstillstånd (PUT) som ansöker om svenskt medborgarskap.
- Undersöka om PUT kan omvandlas till tidsbegränsade uppehållstillstånd (TUT), och hur detta kan genomföras.
- Lämna nödvändiga lagförslag.

Syftet är att motivera fler att bli svenska medborgare. Detta föreslås ske genom att PUT omvandlas till TUT, vilket i förlängningen ska leda till medborgarskap, återvändande eller återvandring.

En ny särskild lag föreslås som omfattar alla personer med permanent uppehållstillstånd (PUT), inklusive flyktingar, skyddsbehövande, kvotflyktingar, varaktigt bosatta, de med synnerligen ömmande omständigheter samt deras anhöriga. Huvudregeln enligt lagen är att permanenta uppehållstillstånd ska återkallas och ersättas med tidsbegränsade uppehållstillstånd (TUT), förutsatt att det finns skäl för det. Undantag görs för individer som inom en viss tid har ansökt om svenskt medborgarskap och inte fått sitt ärende avslaget, liksom för personer med god vandel (att en person lever på ett hederligt och skötsamt sätt) eller andra särskilda skäl.

Vid återkallelse av PUT ska prövning av tidsbegränsat uppehållstillstånd ske automatiskt, enligt gällande regler i utlänningslagen. För att underlätta beviljandet föreslås att vissa krav undantas, exempelvis försörjningskravet vid familjeanknytning för personer som redan är bosatta i Sverige.

Utvisning blir aktuell om PUT återkallas, individen varken vill eller kan bli svensk medborgare, och inte heller kan beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Eventuella utvisningsbeslut ska alltid prövas med hänsyn till Sveriges internationella åtaganden, såsom Europakonventionen och barnkonventionen.

Av utredningen framgår att förslaget initialt väntas innebära stora kostnader och ökad arbetsbelastning för både Migrationsverket och

domstolarna, bland annat genom ett ökat antal ärenden rörande medborgarskap och tidsbegränsade uppehållstillstånd. På längre sikt bedöms åtgärderna bidra till att motverka utanförskap och framväxten av parallella samhällen, minska offentliga kostnader samt hjälpa till att upptäcka fel och fusk inom välfärdssystemet. Enligt utredningen syftar förslagen till att stärka integrationen, minska bidragsberoende och öka andelen personer som blir svenska medborgare.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2027 och inga särskilda övergångsbestämmelser föreslås.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för strategi och utveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utredningens förslag att återkalla permanenta uppehållstillstånd (PUT) och ersätta dem med tidsbegränsade tillstånd (TUT), i syfte att främja medborgarskap och integration, väcker frågor om hur rättssäkerhet och integration kommer att påverkas.

Utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv innebär förslaget att tidigare fattade beslut om PUT kan omprövas retroaktivt. Detta är inte förenligt med principen om rättslig förutsebarhet och kan undergräva tilltron till myndigheter och rättssystem.

Vad gäller integration bygger utredningens förslag på en idé om att medborgarskap i sig ska fungera som en drivkraft för inkludering. Det finns dock en risk att kravet på medborgarskap upplevs som ett tvång, snarare än som ett uttryck för tillhörighet. För personer som redan är etablerade i Sverige kan hotet om att förlora PUT skapa oro och känsla av utanförskap, snarare än ökad motivation till integration.

Förvaltningen anser att effekterna för barn och familjer är särskilt oroande. Återkallelse av PUT kan leda till splittring av familjer eller utvisning, även för barn som har växt upp i Sverige och har alla sina nätverk här. Detta riskerar att stå i strid med principen om barnets bästa enligt barnkonventionen.

Sammanfattningsvis innebär förslaget en skärpning av migrationspolitiken, som riskerar att medföra negativa konsekvenser för både rättssäkerheten och möjligheten till långsiktig och hållbar integration.

Socialförvaltningens kontorslåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Slutbetänkandet Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar (SOU 2025:99)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-10-22
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2025-10-22